

Verksamhetsberättelse för
Föreningen Nyköpings Folkhögskola
2016

INNEHÅLL

FOLKHÖGSKOLANS STYRELSE, REVISORER, VALBEREDNING	1
PERSONAL	2
INLEDNING	3
STATSBIDRAGSBERÄTTIGADE KURSER	4
Långa kurser	
Allmän kurs	
<i>Nya Perspektiv</i>	
<i>Globalisering</i>	
<i>Människan och Makten</i>	
<i>I Balans</i>	
<i>Jag och Du</i>	
<i>Natur och ekologi</i>	
<i>Livets Villkor</i>	
<i>Svea</i>	
<i>Språksam</i>	
<i>Växa vidare</i>	
SVENSKA, ENGELSKA & MATEMATIK	9
Särskilda kurser	
<i>Läderhantverk</i>	
<i>Fördjupningskurs läderhantverk</i>	
<i>Musikerlinjen</i>	
<i>Svenska från dag ett.</i>	
KURSÖVERGRIPANDE AKTIVITETER	12
<i>Friskvård</i>	
<i>Tillval</i>	
<i>Support</i>	
<i>Gemenskapande aktiviteter</i>	
OMDÖMEN OCH BEHÖRIGHETER	13
KVALITETSARBETE	14
DELTAGARSTATISTIK.....	14
KURSER I SAMARBETE MED ARBETSFÖRMEDLINGEN.....	14
<i>Studiemotiverande folkhögskolekurs/Framsteget</i>	
<i>Etableringskrus</i>	
UPPDRAG.....	15
UTVECKLINGSARBETE OCH PROJEKT	16
<i>IT och datorkunskap</i>	
<i>Renovering av bibliotek.</i>	
<i>Mänskliga rättigheter</i>	
ÖVRIG VERKSAMHET	17
Korta kurser och studiecirklar helgkurs	
<i>Lädercirkel</i>	
<i>Silveryoga</i>	
Sörmlandsnätverket	

Kulturcaféer	
ORGANISATION	19
Föreningens årsmöte och höstmöte	
Medlemsorganisationer	
Styrelsemöten	
SKOLORGANISATION	19
Ledningsgrupp	
Personalråd	
Linjeråd	
Pedagogiskt forum	
Personal	
FORTBILDNING	20
PROFILERING	21
ELEVKÅREN	21
NYKÖPINGS FOLKBILDNING AB	21
Arbetslussen	
EKONOMI	22
SLUTORD	24

Bilagor

Bilaga 1: Årsredovisning

Bilaga 2: Revisionsberättelse

Bilaga 3: Detaljerat bokslut

Bilaga 2: Deltagarstatistik

FOLKHÖGSKOLANS STYRELSE 2016

Ordinarie ledamöter

Eva Thunér- Ohlsson	enskild medlem
Annica Andersson	enskild medlem
Per Andersson	enskild medlem
Gert-Ove Andreasson	enskild medlem
Kersti Hammar	enskild medlem
Birgitta Hamstedt	Förbundet Folkhögskollärarna (FF)
Anny Liivamäe	enskild medlem
Kjell Wiklund	enskild medlem

Suppleanter

Sherin Abdulbaky	enskild medlem
Rodrigo Sàenz Muñoz	enskild medlem
Marie Sälmark	enskild medlem

REVISORER

Joakim Söderin	Grant Thornton
Lennart Hagerström	enskild medlem

Suppleant

Lars Eriksson	LO
---------------	----

VALBEREDNING

Håkan Johansson	enskild medlem
Eva Ogenborg	enskild medlem
Britt-Marie Sundell	enskild medlem

PERSONAL

Skolledning

Anne-Marie Karlsson, rektor	100%
Jan Altsjö, studierektor	25%

Administration

Margareta Andrén, adm.	80%
Sonia Karlsson, ekonom	90% avslutade 19 februari-pension
Ida Norrby, ekonom	100% nyanställd från 12 januari
Mona Franzén, adm,	50%

Servicepersonal

Madeleine Dackmar	50%
Hadua Sheik Mohammed	40%, 50% från 8 augusti
Marita Niemelä	50% från 4 september
Jesper Österberg	60%

Lärare

Jan Altsjö	75%
Anders Björnskär	100%
Karin Björnskär	55%, 75 % från 1 december.
Thomas Dahlin	90% nyanställd från 15 augusti
Ola Eriksson	100%, nyanställd från 1 mars
Abed Gharib	80%, avslutade 18 november
Birgitta Hamstedt	100%
Monica Jernström	100%
Lotta Krüger	80%
Lisa Larsson	90% nyanställd från augusti
Eva Lindén	75%, avslutade juni - pension
Martin Nelzén	100 % nyanställd från augusti
Staffan Nordberg	100%, slutade juni - pension
Annika Nyberg	100%
Eva Ogenborg	80% + 20% för Sörmlandsskolorna
Robert Olsson	70% vt, 80% ht
Awes Osman	80% vt, 90% ht
Elnaz Yedollahi Kazemi	100%, nyanställd i september (sept- dec- deltid)
LasseÅhlund	100%

Tidsbegränsade anställningar och timlärare

Gert-Ove Andréasson	Shaymaa Abbas Jihad
Henrik Lundh	Robert Granat
Sussie Ekstrand	Peter Dewoon
Mats Eriksson, kurator	Eva Lindén
Awa Masjady	Britt-Marie Sundell
Lotta Sjöberg	Rolf Larsson
Vivianne Said	Ulla Pettersson

INLEDNING

Ett nytt år och nya möjligheter. Det fick vi verkligen uppleva. Med de nya extra statsbidragen och ett nytt uppdrag med undervisning för flyktingar och nyanlända, fanns i slutet av året inte ett enda rum utan under-visning i och då var också lokalerna i bryggeriet tagna i anspråk.

Det första halvåret diskuterade lärarna hur de nya möjligheterna skulle bli till nya kurser, eller utökad verksamhet. Många idéer väcktes: filmkurs, en samhällskurs med en resa till något land i Europa, kurs för dag-lediga och kanske kunde vi erbjuda undervisning utifrån något funktionshinder, eller kanske en kvinnokurs för utlandsfödda kvinnor. Resultatet blev en kurs för daglediga, möjlighet att utöka musikerlinjen och en utökning av kursen Språksam med modersmålsstöd. Resten av kursidéerna behövde längre tid för att utvecklas.

På skolan finns många nationaliteter samlande och en stor möjlighet att lära av varandra. En idé att öka möjligheten till möten har vi haft genom ämnet tillval, som startade under hösten. Utifrån egen nyfikenhet och lust väljs ett estetiskt eller friskvårdande ämne, och mycket kreativitet och folkhögskolemöten uppstod.

På andra tider möts också olika kurser i så kallade interkursiva möten. Där möts en kurs med deltagare med svenska som modersmål och en med svenska som andraspråk. Något ämne eller en aktivitet genomförs, med målet att lära känna varandra bättre och bryta upp klasstrukturen.

Under flera år har skolan haft kontakter med asylboenden, men inte fått ge undervisning. Från hösten kom dock den möjligheten och från oktober kunde vi starta tre kurser, vilket var mycket tillfredsställande, även om behovet var mycket större än vad skola kunde erbjuda. Vinsten av samverkan med studieförbund och kommunen blev tydlig, och ett stort nätverk var inblandade för de asylsökandes bästa.

Tidigt under året stod det klart att Arbetslössens verksamhet på bryggeriområdet skulle få ekonomiska bekymmer, då sysselsättningsfas tre skulle halveras inom ett år. Styrelsen för Nyköping Folkbildning AB tog med sorg i hjärtat, därför beslutet att avveckla verksamheten under året. Efter tappert arbete av alla anställda och medarbetare under denna avvecklingstid, stängdes portarna den sista september efter sex år i verksamhet.

Året har präglats av spännande utmaningar, mycket kreativitet och allas vilja att möta samhällets behov av stöd till nyanlända. Att växa, få många nya kollegor, rusta lokaler, samtidigt som skolan byter alla sina datasystem - för deltagare, personal och administration - är naturligtvis också påfrestande. Stoltheten att ändå klara detta överväger och i slutet av året kunde alla känna sig stolta för sin skola, vilket också framkom från många nöjda deltagare.

STATSBIDRAGSBERÄTTIGADE KURSER

Långa kurser

Nyköpings Folkhögskola får statsbidrag tilldelade av staten för 4.688 deltagarveckor för att bedriva långa och korta kurser, öppen folkbildning och kulturverksamhet. Under 2016 öppnades möjligheten att ansöka om extra deltagarveckor, vilket gav möjligheter till att expandera. Skolan genomförde 660 extra deltagarveckor på allmän kurs, vilket är en ökning med 22 procent. Det totala antalet deltagarveckor 2016 blev 5.348, vilket är en ökning med 7 procent totalt jämfört med förra årets volym.

Alla kurser på skolan är långa kurser förutom kulturverksamheten och öppen folkbildning. Det betyder att kurserna är längre än 15 dagar. Kortkurserna var två sommarkurser, en i läderhantverk och en i silver-smide.

Skolan gör ett antal kurser utöver de ordinarie statsbidragen. Två kurser genomförs i samarbete med Arbetsförmedlingen, och heter Studiemotiverande folkhögskolekurs (SMF) och Etableringskurs, detta år med början i mars genomfördes en kurs för nyanlända i samverkan med Nyköpings gymnasium. En stor nyhet var när det också gick att söka statsbidrag för att få ge utbildning till asylsökande och personer med uppehållstillstånd som inte fått kommunplats. I augusti påbörjades planeringen för tre kurser med sedan startade i oktober.

Allmän kurs

I folkhögskolan kallas de kurser som är universitets- och högskoleförberedande för allmänna kurser oavsett om studierna sker på grund- eller gymnasienivå. Folkhögskolan har en egen kvotgrupp till universitet och högskola.

Inom allmän kurs har skolan en grundkurs

(Nya Perspektiv) och sex terminskurser, tre på hösten och tre på våren. De har inriktningarna natur, samhälle och beteendevetenskap. Kurserna är upplagda utifrån terminer för att passa de deltagare som kommer med oavslutade gymnasiestudier. För varje ny deltagare görs en studieplanering, med målet att bli behörig till nästa utbildning eller till ett arbete.

Nya Perspektiv

Folkhögskolans baskurs är till för den som vill fylla i luckor från grundskolan, och förbereda sig inför studier på gymnasienivå. Centralt i kursen är att träna studieteknik, läs- och skrivförmåga samt matematik.

Innehållet i kursen utgår från dagsaktuella nyheter som hämtas från tidningar, TV och internet. Mediakunskap och källkritik fördjupar arbetet. Vårterminens senare del ägnades i stora delar åt historia, med start i vikingatiden. Klassen åkte till Historiska museet i Stockholm och fick en guidad tur och deltog i en workshop om vikingar. Deltagarna gjorde egna fördjupningsarbeten om vikingarnas kläder, mat med mera som de fick redovisa muntligt med hjälp av PowerPoints.

Det estetiska inslaget under vårterminen stod Lena Appel för. Deltagarna fick arbeta med att uttrycka sig i bild på temat Vem är jag. Deltagarna läste också den första boken av Hungerspelen och såg filmen.

I höstterminens kurs hade flertalet deltagare ett annat modersmål än svenska. De arbetade därför mycket med grundläggande svenska. Presidentvalet i USA var ett aktuellt tema och fördjupningsarbeten om presidentkandidaterna Clinton och Trump genomfördes. Boken Grabben i graven bredvid lästes tillsammans. Det avslutades med att se på filmatiseringen av boken. Stadsmuseet i Norrköping besöktes för att ta del av staden industrihistoria.

Det estetiska inslaget den här terminen var film. Det blev en mycket intressant och välgjord film på temat mobbning. Den visades för hela skolan på julavslutningen. Mycket tid har också använts till datorkunskap och IT-teknik.

Globalisering

Kursen Globalisering handlar om utvecklingen i världen och innebär undersökningar, presentationer och diskussioner om människors livsvillkor och mänsklig utveckling; om världsekonomi, internationell handel och kapitalism; om konflikter och terrorism samt om framtidshot och framtidshopp. För att fördjupa och öka förståelsen av det som sker kombinerar vi studier av samtiden med att läsa världshistoria.

Kursen startade med en allmän översikt över världen; befolkning, hälsa, geografi och ekonomi. Globalisering som mångfasetterat begrepp och fenomen introducerades. Till sammans formulerades aktuella frågeställningar som till exempel: Vad har maten på min tallrik med människor från andra delar av världen att göra? Hur påverkar multinationella företag människors vardag i andra länder? Hur uppstår finanskriser? Hur kan jag vara solidarisk med människor i andra världsdelar?

Kursen har sedan undersökt världen via följande teman: Handel och Utveckling (till exempel världsordningen, makten över råvarorna och makten över maten och landgrabbing); Världens ekonomi (exempelvis undersökningar av vad pengar egentligen är och vad banker egentligen gör, stora aktörer på världsmarknaden, liksom studier av olika ekonomiska modeller och hur finanskriser kan förklaras); Globala konflikter och terrorism; samt Världens chans (vi undersökte vilka som arbetar med internationella frågor och vad de gör).

Studierna av och diskussionerna kring mänsklig utveckling utgick till stor del från UNDP:s rapporter (UNDP=United Nations Development Programme). Vi lade stor vikt vid att jämföra olika sätt att förstå och mäta utveckling. Gapminder, CIA:s World fact book, Utrikespolitiska Institutets Landguiden och FN-förbundets Globalis var viktiga källor i detta arbete. En positiv slutsats av dessa studier var att många saker, bland annat möjligheten till skolgång och tillgången till rent vatten, är mycket bättre än vi vanligtvis tror.

Det övergripande ämnesmässiga syftet med kursen var att bli klokare på den världsekonomiska och storpolitiska utvecklingens bakgrund, liksom på de problem - till exempel ekonomisk ojämlikhet, terrorattentat och utmanad demokrati - och de möjliga vägar framåt - till exempel skuldavskrivningar, förbud mot skatteparadis och omställning till ekologisk och social hållbarhet - som vi ställs inför idag.

Globaliseringens historia har kursen följt genom att studera handel och makroekonomisk utveckling i världen från slutet av medeltiden fram till idag. Den övergripande ramen har varit historien om kapitalismens och den europeiska imperialismens utveckling från handelskapitalism och kolonisering via industrikapitalism och imperiebyggen till att bli ett globalt dominerande system för alla världens samhällen.

Konstnären Lena Appel arbetade under sex eftermiddagar med kursen för att inspirera till kreativa gestaltningar av politiska frågor. Detta samarbete mynnade bland annat ut i att Nyköping 8/4 blev "kärleksbombat" av kursens deltagare.

Kursen bjöd 31/5 in Cecilia Bödker Pedersen för att berätta om konflikten Israel-Palestina och om hur det är att vara fredsobservatör i Palestina.

Kursen gjorde en studieresa till Norrköping 23/3 för en visning av utställningen Framtidsland på Arbetets museum följt av en rundvandring på Campus Norrköping.

Människan och Makten

Höstens samhällskurs kretsar kring människan i samhället. Kursen studerade demokratins framsteg och motgångar; historiskt hur den politiska makten fungerat och hur människors livsvillkor sett ut under olika tider; liksom samtida beskrivningar och analyser av ideologi, politik, ekonomi och arbete; samt massmedias roll i dagens samhälle. Dagens samhälle lades under lupp, frågor lyftes och diskuterades. Kursen organiserades via följande teman: Maktens dimensioner; Demokrati och politiska ideologier; Välfärdssamhället Sverige; Arbete och ekonomisk demokrati; samt Makt och media.

Kursen gjorde två studieresor. Den första för en visning av utställningen Internationell psykos på Mångkulturellt centrum i Fittja 30/11. Den andra var en visning av Historiska museets utställning Vikingar 13/12. David Lindén gästföreläste 18/10 om statsskicket och valet i USA.

I balans

Kursen är en förberedande friskvårdsutbildning som bedrivs på en termin. Den ger ett helhetsperspektiv på hälsa och förenar de tre olika områdena psykologi, friskvård och kreativitet.

För att må bra är det viktigt att förstå både hur vi och andra fungerar. Kursen har tyngdpunkt på biologiska och psykologiska aspekter på kost, sömn, stress och motion. Deltagarna får lära sig stresshantering, att leda avslappningsövningar, mindfulness och meditation. De får utöva kompismassage och grunderna i klassisk massage. Olika teorier och infallsvinklar på hur vi kommunicerar och interagerar med varandra ingår. Detta praktiseras i estetisk verksamhet med konstnären Lena Appel där deltagarna fått arbeta med att teckna, måla, keramik och foto.

Deltagarna få prova olika fysiska aktiviteter som dans, yoga, gympa och stavgång.

Kursen har gjort studiebesök till bland annat Vidarkliniken i Järna och besökt aktuella konst-utställningar i kommunen.

Jag och Du

Vilka är vi och vilken påverkan har samhället på oss själva och varandra? Kursen Jag och Du har sitt huvudfokus på psykologi och religion. Dessa ämnen är viktiga faktorer för att öka förståelsen för oss själva och vår interaktion i samhället. Olika psykologiska teorier, världsreligioner, livsåskådningar, etik och modern hjärnforskning presenteras och diskuteras. Deltagarna gör också en utställning om psykisk ohälsa som visas för skolans övriga deltagare.

Kursen arbetar tematiskt. Ett större tema var att studera buddhismens inflytande på modern psykologi.

Deltagarna har varit på studiebesök med guidning i Tunabergs kyrka, en landsortskyrka som har haft stor betydelse i det lilla samhället. I Vadstena fick kursen en mycket uppskattad guidning av Hospitalmuséet, en kortare pilgrimsvandring i Pilgrimscentrums verksamhet och guidning i Klosterkyrkan. I slutet av terminen genomfördes också en resa till Stockholm där Stora moskén i Stockholm besöktes.

Natur och ekologi

Det som styrde upplägget för Natur och ekologi- kursen var deltagarnas skilda behov och förväntningar. Utmaningen är att finna en gemensam väg för kursen, där alla kan nå sina individuella studiemål i form av behörigheter. De studerande läste under sina individuellt upplagda studier för behörighet i Naturkunskap 1B, Naturkunskap 2, Biologi 2 respektive Fysik 1, beroende av tidigare studier.

Vårterminen började med miljöhistoria, samt en del grundläggande begrepp som vad en naturvetenskaplig kunskapssyn innebär i förhållande till andra vägar till kunskap. Hur ska man kunna skilja kvasivetenskapliga påstå-

enden ifrån sanna vetenskapliga. Utifrån energibegreppet fortsatte kursen sedan med vårt samhälles energibehov och energianvändningens och energiproduktionens miljöpåverkan.

Deltagarna jobbade under några veckors tid kring egna individuellt valda frågeställningar. De som så önskade fick möjlighet att även skriva en formell naturvetenskaplig uppsats.

Samarbetet med naturfotografen och rovdjurs-experten Hans Ring fortsatte med ett antal exkursioner kring Svärtaåns vattensystem.

Gruppen gjorde kortare exkursioner i och kring Nyköping för att studera vårens flora och fauna. Naturkursen besökte även Visualiseringscentret i Norrköping med en guidad visning (inklusive filmvisning)

Livets villkor

Kursen Livets villkor handlar om liv i olika former och dess förutsättningar. Första temat kretsade kring Nyköpingsån och de livsmiljöer som finns där. Att arbeta med fältutrustning ingick utifrån perspektiven "att se det osynliga" och "långt borta men ändå nära" samt bygga upp tre olika livsmiljöer i skolans akvarier.

Det andra temat handlade om människans livsvillkor, från evolutionen och människans fysiologi till modern teknik i "reservdels-människan". En anatomisk och fysiologisk jämförelse gjordes mellan människan och de krabater som levde i klassrummets akvarier. Temat avslutades med ett studiebesök på Tom Tits.

Efter höstlovet gav vi oss ut i rymden och studerade livets förutsättningar där, (det tredje temat). Kan vi kolonisera Mars? Hur funkar fotosyntesen och förbränningen där? - var några av frågeställningarna vi arbetade med. En studieresa till Norrköping med film på Visualiseringscentret samt museibesök på Framtidslandet genomfördes. De sista veckorna på terminen arbetade vi med människans

ekologiska fotavtryck, vilket utmynnade i en vision om en ny hållbar stadsdel norr om Påljungshage. Brand- skyddsutbildning och hjärt- och lungräddning fick deltagarna också lära sig genom Sörmlandskustens brandför-svar.

Svea

Sveakursen har arbetat för att våra deltagare ska få ett bättre fungerande språk och förbättra sina möjligheter att fungera socialt bland svenskar. Färdighetsträning på kursen är läs-förståelse, lyssna och förstå, prata och skriva, ordkunskap och viss studieteknik. En stor vikt har lagts på diskussioner och uttalsträning. Därutöver genomförs vanliga folkhögskole-aktiviteter som regelbundna klassråd, indivi-duella samtal och reflektioner kring det egna lärandet i loggboksform.

Via skönlitteratur jobbade deltagarna med svenska språket i många former i samband med läsandet av lättläst svensk litteratur. Ord-kunskap, läsförståelse, hörförståelse, högläs-ning, grammatik- och prosodiövningar har skraddarsyts till varje kapitel. Innehållet gene-rerade diskussioner om olika personers livs-situationer och deras valmöjligheter, om upp-brott och möjligheter till nystart i livet.

Deltagarna arbetade också med nyhetstexter på lätt svenska. Deltagarna fick träna på att sam-manfatta texter och återberätta dem. För att få största möjliga engagemang och livliga diskus-sioner väljer deltagarna de artiklar de själva är mest intresserade av och detta har medfört många diskussioner kring det svenska sam-hället och den svenska kulturen. Radions ny-hetsprogram Klartext och en lättläst nyhets-tidning har använts. Under hösten användes film som redovisningsform.

Ett mindre tema i svensk historia har genom-förts under våren som utgått från tre filmer som berättar om hur Sverige blev rikt. Demokrati och mänskliga rättigheter är de två större teman som arbetats med under höstterminen.

Nytt för året var att Sveas deltagare efter tidigare önskemål nu fått möjlighet att studera engelska.

Som estetverksamhet har deltagarna arbetat med läderhantverk. Bälten och väskor har förfärdigats och under svensklektionerna har deltagarna fortsatt bearbeta det nya ordförrådet som de kommit i kontakt med.

Individuell uttalsträning har gjorts regelbundet i vår uttalsstudio.

Även matematikundervisningen har varit relativt individualiserad. Dock ligger majoriteten av kursdeltagarna även här på en grundläggande nivå.

En nyhet för höstterminen har varit studier i datorkunskap där alla Sveas deltagare nådde målet som var att klara första etappen i skolans dataundervisning. Deltagarna har jobbat med att skriva CV, personliga brev och söka jobb digitalt. Film som en ny redovisningsform resulterade i en väderfilm som visades för hela skolan på skolavslutningen.

I anslutning till arbetet med skönlitteratur genomfördes en studieresa till Malmköping där vi även fick en visning av hembygdsmuseet. Historiens vingslag kändes på under en studieresa till Drottningholms slott.

Nyköpings brandstation besöktes där deltagarna fick lära sig om hur man agerar vid brand och prova på att släcka eld.

Deltagarna besökte en mäsas där olika företag visade upp sig och sina behov av sommarjobbare. Deltagarna fick här möjlighet att lämna sina CV och prata för sig.

I anslutning till film som ny redovisningsform åkte Svea till Norrköpings Visualiseringscentrum för studiebesök. Där fick deltagarna även en visning av universitetets lokaler och uppleva en naturvetenskaplig film i 3D. Den av klassrådet framröstade studieresan gick till Stockholm där deltagarna fick en visning av Vasamuseet.

Språksam

Kursen vänder sig till deltagare med somaliska som modersmål och med låg utbildning från hemlandet. De flesta av deltagarna är vanligtvis kvinnor. Under hösten utökades denna kurs, en av grupperna hade en blandad språkbakgrund.

Syftet med kursen är att deltagarna ska få träna svenska och få modersmålsbaserad undervisning i svensk grammatik, träna att samtala på svenska, lära sig om svenskt liv och samhälle och träna grundläggande matematik. De har också vanlig svenskundervisning med svenskfödd lärare och datorkunskap.

Deltagarna fick en chans att jobba med kursdeltagare från andra klasser genom projektet Interkursiva möten. I de mötena träffade kursdeltagarna Livets villkor, Människan och

makten och Nya perspektiv – vid tre olika tillfällen. Vid varje tillfälle bjöd en kurs den andra kursen på fika i sitt klassrum och samtalade utifrån ett ämne eller tema.

Ett kontinuerligt arbete med att träna uttal individuellt i uttalsstudion och i grupp genomfördes.

Deltagarna fick också träna hur man lånar och lämnar tillbaka böcker på biblioteket.

Klassen hade friskvård/hälsa där de studerade människokroppen och diskuterade vikten av rätt kost och motion, och vad de själva kan göra för att förebygga ohälsa. De fick prova på paus gymnastik, stavgång och qigong.

Många studiebesök och utåtriktade aktiviteter ingår i kursen, som bearbetas på många olika sätt. Studieresor gjordes under året till bland annat Sörmlands museum där deltagarna fick information om gamla tider i Sverige och där de tittade på en film om natur och djur. Det blev en stor upplevelse för många.

Här följer en sammanställning av årets studiebesök:

- Besök till Naturhistoriska museet, Cosmonova
- Stadsbiblioteket i Nyköping
- Besök vid Sörmlands museum
- Besök av en grupp somaliska barn från förskolebussen Brandkärr.
- Besök vid brandstationen – deltagarna fick en chans att prova släcka eld.
- Besök på Arbetsförmedlingen
- Interkursiva möten och ett aktivt deltagande i gemensamhetsdagar på skolan.

Växa vidare

Att kunna studera och lära nytt för personer som är daglediga, blev resultatet av arbetet med kursutveckling. Under hösten deltog 12 deltagare i en kurs på halvtid. De studerade och samtalade utifrån ämnena natur, samhälle/historia och datorkunskap.

SVENSKA, ENGELSKA & MATEMATIK

För att få undervisning på rätt nivå organiserar vi dessa tre färdighetsämnen utifrån förkunskaper. Det är i första hand de som läser på grundskole- och gymnasienivå som deltar, men detta år erbjuder vi engelska även för nybörjare som oftast är deltagare som har svenska som andraspråk.

Ämnet svenska är indelat i fyra olika nivåer. De som läser in behörighet för grundskolans svenska går i kursen Nya perspektiv. För vissa deltagare kan det räcka med en termin i Nya Perspektiv medan det för andra kan behövas flera terminer. När man är klar med grundskolebehörigheten finns det tre kurser på gymnasienivå: Svenska 1, Svenska 2 och Svenska 3. Det vanligaste är att varje kurs tar två terminer i anspråk.

Engelskan genomförs numera i sex nivåer, från nybörjarengelska till engelska 6 på gymnasienivå. Alla deltagare som önskade erbjöds engelska detta läsår.

För många som inte läst engelska tidigare, blir ofta engelskan en spärr att komma vidare i sina studier efter folkhögskolan. Att ändå få påbörja detta ökar motivationen, och att på sikt ändå kanske klara det. Samtliga deltagare i engelska fick i november träffa den professionella teaterensemblen Covenant Players som lekte fram engelskan och belyste temat att våga ta plats i en grupp.

På allmän kurs har det bedrivits matematikundervisning på grundläggande (grh) och avancerad nivå (gy). I språkklasserna har mate-

matikämnet integrerats inom kursen, utan nivå-gruppering. För profilklasserna har matematiken genomförts i form av "mattestuga", där deltagarna har haft egna individualiserade studier.

Under hösten påbörjades en omläggning matematikundervisningen. Det innebar bland annat att kurslitteraturen har bytts ut så att alla nu har ett enhetligt material att tillgå. Samtidigt finns en strävan att mer arbeta i grupp, istället för som tidigare individuellt arbete. Denna process kommer att fortsätta 2017, där målet är att ha en gemensam plan för hur matematikämnet skall bedrivas framöver.

Många deltagare behöver behörigheter i dessa ämnen, men trots det arbetar vi med folkhögskolans metodik även här, vilket innebär hög delaktighet, samtal och praktiska tillämpningar.

Särskilda kurser

Dessa kurser är långa kurser utan krav på att ge behörigheter. De formas fritt utifrån avsedda mål.

Läderhantverk

Det finns flera läderhantverkskurser på Nyköpings folkhögskola.

Grundkurs i läderhantverk

Grundkursen i läder är på dagtid och innebär halvtidsstudier. Om man vill, går det bra att kombinera kursen med studier i svenska, engelska och matematik. Kursen ger kunskaper om hantverket med grovt läder, de grundläggande momenten i att hantera vegetabiliskt garvade hudar. Den ger också grundläggande kunskaper om sadelmakarsöm, färgning, mönstring samt användandet av olika läderverktyg. Deltagarna arbetar utifrån sina egna intressen och färdigheter. 15 deltagare per termin. Gästlärare: Gert-Ove Andreasson, knivmakare. Deltagarna fick göra sin egen knivslida.

Studiebesök hos:

- MG-leather i Borås, importör och grossist i läder
- Carina Sohl, designer och tillverkare i mönsterpressat läder
- Lena Frisell, bilsadelmakare
- PS of Sweden, företag i seldonsbranschen med export över hela världen. Ägaren tidigare deltagare på skolans läderkurs
- Tärnsjö sadelmakeriskola
- Tärnsjö garveri där deltagarna får se processen i ett ekologiskt och miljöanpassat garveri
- Jerndahls i Kumla. Grossist i sadelmakeri och skomakeri

Fördjupningskurs läderhantverk

Fördjupningskursen är en kurs på halvtid som i huvudsak har kurstid på eftermiddagar, kvällar och helger för att även yrkesverksamma deltagare ska ha möjlighet att studera.

Vårens tema: Handsydd lågskor, ett arbete som gjordes i samarbete med Svenska skoindustrimuseet i Kumla. Deltagarna handsydde skor i vegetabiliskt garvat skinn under ledning av gästlärare från skoindustrimuseet. Skorna skars till och syddes i Nyköping. Pinning och sulning gjordes sedan på plats i Kumla. 23 deltagare.

Höstens tema: Inredningssadelmakeri. Deltagarna fick klä in en pall i läder, benen lindades, sitsen laskades och flätades. Gästlärare sadelmakare från Tärnsjö garveri (tidigare elever Nyköpings folkhögskola). 32 deltagare

Övrigt

Anders Björnskär, lärare läderhantverk, har hållit föreläsning och workshop för Svenska tapetserarmästarförbundet under deras årsmöte i Nyköping. Flera kurser har under året haft läderhantverk som tillval exempelvis Växa vidare, studie-motiverande folkhögskolekurs (SMF) med flera.

Musikerlinjen

Musikerlinjen är ett samarbete mellan Nyköpings Folkhögskola och Kulturbolaget. Utbildningen har ett nationellt intag och vi tar i dagsläget in 18 elever varje år. Från hösten var det möjligt att gå ett andra år på kursen och fem elever genomför numera sitt andra år, med fördjupning främst inom det egna spelandet och musikteori.

Musikerlinjens deltagare arbetar under året med att lära sig musicera inom olika genrer, som rock- och popmusik, jazz, latin och slick. Musikteori, musikhistoria, rytmik, musiklyssning ingår, samt ensemblespel, individuell undervisning.

Musikerlinjen genomför två konserter per år på Nyköpings Teater. Två gånger i månaden genomförs uppspel i konsertlokalen på Slakthuset där utbildningen bedrivs. Varje år åker även deltagarna på turné till sina respektive hemorter för att göra reklam för utbildningen och Nyköpings Folkhögskola.

Att bli musikpedagog i kombination med musiker är målet de flesta av våra elever har och det är ett flertal tidigare elever som idag pluggar på högskolan eller redan är färdigutbildade.

Av de deltagare som gick ut våren 2016 är det 12 elever som kommit in på andra folkhögskolor med högre utbildningsnivå eller dylikt. En av dem som gick ett andra år hos oss kom in på Musikhögskolan i Stockholm!

Lokalerna på Slakthuset där Musikerlinjens deltagare huserar har rustats upp och är nu väldigt fräscha. Flera övningsrum har kommit till och också fått en ansiktslyftning. Dessa är åtgärder som gjorts för att tillmötesgå deltagarnas och lärares krav på utrymmen och lokaler.

Skrivtorget

Skrivtorget är en terminslång distanskurs på halvtid för den som är intresserade av det skrivna ordet och vill utveckla sitt skrivande. Kursen inriktar sig på skönlitterärt och journalistiskt skrivande och har ett förberedande och brett innehåll. Våren 2016 var deltagarantalet vid kursstart 19 personer och likadant vid höstens kursstart. Från Nyköpings kommun deltog cirka 10-20 procent, resten från Mälardalen och söderut.

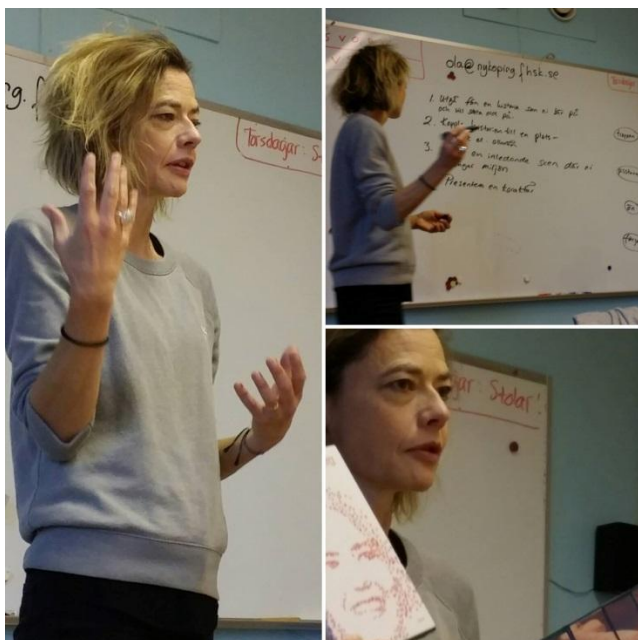
I stora drag hade kursen följande innehåll:

Textanalys, respons, skrivprocessen, novell, prosa, nyhetsvärdering, grundläggande journalistik (nyhetsartikel, notis, porträtt, reportage och nyheter på lätt svenska), ordbehandling och layout samt textbearbetning.

Deltagarna får individuell handledning, men den aktiva medverkan i grupparbeten och närträffar är lika viktig. Samtalet och utbytet av erfarenheter är ju folkhögskolans signum och något som alla kurser tillämpar på olika sätt, även i den här distanskursen.

Kursen Skrivtorget är en kreativ och skapande grupp där deltagarna både hjälper och inspirerar varandra. Inspiration kom även från besök av etablerade författare, detta år författarna Maria Fagerberg och frilanjournalisten Ida Måwe samt nyhetschef Roger Sundberg på Södermanlands Nyheter.

Kursen hade fyra närträffar (fysiska träffar) vår- och hösttermin med innehåll som författar/journalistbesök men utöver det även respons i grupper och i helklass, skrivövningar i journalistik och studiebesök på Södermanlands Nyheter redaktion.

Svenska från dag ett

Från beskedet i augusti att vi skulle få möjlighet att arbeta med denna nya målgrupp, asylsökande och personer med upphållstillstånd utan anvisad kommunplats började vi planera för att ge undervisning utifrån personer från fem asylboenden i trakten kring Nyköping och Oxelösund och de egna boenden (EBO:s) vi kunde lokalisera.

Ett samarbete inleddes med kommunens flyktingstrateg som hade en bra bild av situationen. Vi fick cirka 180 anmälningar, så jämn könsfördelning och lottning blev våra urvalskriterier. (De personer som ej kunde antas överlämnade vi anmälningarna till de studieförbund som var aktiva kring denna målgrupp). Skolan beslutade att starta tre kurser för de 323 deltagarveckor vi fått till- delade.

Kurs 1 var en kurs på 75 procent som pågick mellan 3 oktober och 16 december för 15 deltagare. Denna kurs var riktad speciellt till lärare, och där var fokus på svenska, men också på att studera svenskt utbildnings-system.

Kurs 2 och 3 var kurser på 50 procent som pågick under samma tid 3 oktober och 16 december, för 16 deltagare vardera. Svenska och samhällsorientering var huvudämnena.

Under vecka 44 anordnades en kulturvecka med ekonomiskt stöd från sökta projektmedel från Landstinget Sörmland. Då genomfördes en musikdag med kvällsföreläsning med integrationscafé, en praktiskt upplagd konst dag, en studieresa till Stockholm, stadsvandring i Nyköping med besök på Nyköpings hus med guide, arbete inför en interkulturell julmarknad. Alla blev också inbjudna till en föreläsning på en lokal julshow, tillsammans med sin familj.

KURSÖVERGRIPANDE AKTIVITETER

Friskvård

Under vårterminen kunde deltagarna välja mellan en rad olika aktiviteter. Det rörde sig om pingis i aulan, långpromenad, gymträning på Friskis och Svettis, nybörjaryoga eller handarbete i form av stickning eller virkning.

Tillval

Under hösten tillkom ämnet tillval, som är ett estetiskt eller friskvårdande ämne som deltagaren väljer utifrån intresse. Idén med detta är att bryta upp klasstrukturen och därmed öka möjligheten till integration, samt att få välja något som man är intresserad av. De kurser som erbjöds var sång och musik, läderhantverk, film, yoga, teckning, japanska, styrketräning, sticka och virka, drama och keramik.

Support

För de deltagare som av någon anledning känner att de har behov av extra stöd finns support. Det innebär att det finns lärare både i matematik och svenska/SO-ämnena tillgängliga för handledning och stöd. Flera supportlärare har kunskaper om skolans olika hjälpprogram för deltagare med läs- och skrivsvårigheter.

Gemenskapande aktiviteter

I mars firades den internationella kvinnodagen med bland annat föreläsning i kvinnohistoria för alla, med uppföljning i klasserna.

Vårens friluftsdag gick av stapeln på vallarna med femkamp och därefter grillning på skolgården med musik och kubbspel.

Hösten inleddes med en gemenskapsdag på Stendörren. Deltagarna fick i grupp lösa en mängd olika uppgifter ute på kobbarna, både fysiska och intellektuella.

FN-dagen blev en dag för eftertanke och utifrån temat från en filmvisning med kring FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna.

OMDÖMEN OCH BEHÖRIGHETER

Till skillnad från andra skolformer får folkhögskolans deltagare inga betyg utan det är den studerandes förmåga till fortsatta studier som bedöms. Deltagarna får ett för alla ämnen gemensamt studieomdöme. Vi bedömningen beaktas:

- Kunskaper och färdigheter och utveckling av dessa
- Förmåga till analys, bearbetning och överblick
- Ambition, uthållighet och förmåga att organisera studier
- Social förmåga

En sjugradig skala tillämpas.

- 4 *Utmärkt studieförmåga*
- 3,5 *Mycket god - utmärkt studieförmåga*
- 3 *Mycket god studieförmåga*
- 2,5 *God - mycket god studieförmåga*
- 2 *God studieförmåga*
- 1,5 *Mindre god - God studieförmåga*
- 1 *Mindre god studieförmåga*

Under 2016 delade skolan ut 34 omdömen. Vårens snitt låg på 3,0 och höstens på 2,3. (2,7 är rekommenderat snittvärde.)

På allmän kurs finns som tidigare nämnts möjlighet att läsa ämnen motsvarande gymnasieskolans kurser, för att kunna uppnå en grundläggande behörighet som behövs för att få söka till yrkeshögskola eller högskola/universitet.

Deltagarna genomförde 184 olika behörigheter varav 114 grundläggande och 70 särskilda behörigheter.

Våra deltagare når högre studier genom att söka med sitt omdöme i folkhögskolekvoten till högskolan. Många gör också högskoleprovet och har då ytterligare möjligheter att nå sitt mål.

KVALITETSARBETE

Folkhögskolans systematiska kvalitetsarbete bygger på en cyklisk modell där en rad olika utvärderingar ingår.

Deltagarna gör två stora skriftliga utvärderingar per år. Det är en datorbaserad enkät som utgår ifrån Rörelsefolkhögskolornas intresseorganisation (RIO), och som många folkhögskolor använder. Detta gör det möjligt att jämföra resultaten med andra folkhögskolor.

Enkäterna är uppbyggda så att det är möjligt att se trender över tid. Det är ett viktigt verktyg för utvecklingen av kvaliteten på vår folkhögskolan. Dessa enkäter utgår från statens syfte med skolformen.

Statens *fyra syften* med folkbildningen är:

- Stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin
- Bidra till att göra det möjligt för en ökad mångfald av människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen.
- Bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildningsnivån i samhället
- Bidra till att bredda intresset för och delaktigheten i kulturlivet.

Utvärderingar görs kontinuerligt i de olika kurserna utifrån de mål och den planering som gruppen tillsammans med lärarna gör. Detta

analyseras i arbetslagen efter varje kurslut och idéer på förbättringar skrivs in i planerna för nästkommande kurs.

Dessa utvärderingar, lärarnas samlade erfarenheter efter läsåret tas med i arbetet med kommande års verksamhetsplan, som sedan diskuteras med styrelsen. Medlemsmötet på hösten beslutar sedan om denna plan och budgeten för nästkommande år (se Kvalitetscykeln ovan).

DELTAGARSTATISTIK

Cirka 40 procent av deltagarna på allmän kurs, har enbart grundskola eller ingen fullgjord grundskola med sig. De rekryteras också lokalt, från Nyköping och Oxelösund. De som läser svenska som andraspråk, är nästan enbart Nyköpingsbor. Dessa deltagare är också äldre, även om åldersgruppen 25-29 år har ökat.

Folkhögskolan attraherar fler kvinnor än män, ungefär dubbelt så många kvinnor. I de gymnasieförberedande kurserna är majoriteten mellan 18-24, men gruppen 30-45 år har med året ökat stadigt. Här finns en hel del deltagare som vill komplettera sina gymnasiestudier för att komma vidare.

Statistiken visar också en ökning av antalet deltagare. Antalet med funktionsnedsättningar har dock minskat, vilket kan vara en trend, men kan också variera år från år.

Musikerlinjens deltagare har sina gymnasiestudier bakom sig. De är unga och kom detta år i mycket högre grad utanför närområdet.

KURSER I SAMARBETE ARBETS-FÖRMEDLINGEN

Studiemotiverande

folkhögskolekurs/Framsteget

2010 initierade regeringen ett samarbete mellan Arbetsförmedlingen och Folkbildningsrådet

runt unga människor som inte var klara med grund- eller gymnasiestudier. Folkhögskolorna fick ett ganska fritt uppdrag att studiemotivera deltagarna under tre månader. Detta föll väldigt bra ut och något år senare så öppnades även kursen för äldre som befinner sig inom den så kallade jobb- och utvecklingsgarantin. Arbetsförmedlingens mål är att 25 procent av deltagarna ska studera vidare.

Under året genomfördes två kurser på 13 veckor vardera, totalt 25 deltagare, 12 kvinnor och 13 män.

Målet för riket var att minst 25 procent av deltagarna ska motiveras att gå vidare till fortsatta studier.

Nyköpings folkhögskola statistik ser ut som följer:

VT2016

- 6 personer gick SMF(25+), av dessa fortsatte 2 personer och läsa hos oss och en fick jobb
- 10 personer gick SMF (16-24), av dessa började 5 personer och läsa hos oss.

Det ger totalt en måluppfyllelse på 44 procent, exklusive den som fick ett arbete.

HT 2016

- 6 personer gick SMF (25+) av dessa fortsatte 4 personer läsa hos oss och 2 fick jobb.
- 3 personer gick SMF (16-24) och en av dem fortsatte läsa hos oss.

Måluppfyllelsen blir 56 procent exklusive de två som fick ett arbete.

Etableringskurs

På samma sätt som för den studiemotiverande kursen gjorde regeringen det möjligt för personer som omfattas av etableringsuppdraget, att studera på folkhögskola, nyanlända med kort utbildningsbakgrund.

Kursen är sex månader och ska innehålla undervisning i språk samt samhällsinformation. Kursen startar normalt i november.

Vi undervisar i både svenska och samhällskunskap med stöd av modersmåslärare både i arabiska och somaliska. I den övriga svenskundervisningen finns språkstödjare med för att underlätta inläringen.

Folkhögskolemetodiken är viktig även i denna kurs, det vill säga att deltagarna känner sig sedda och bekräftade i sina önskemål om innehåll och metoder. Det ökar allas motivation och delaktighet.

På vårterminen deltog 21 deltagare, 9 kvinnor och 12 män.

Under sen höst startade en ny kurs med 26 deltagare, som delades upp i två grupper, även här med språkstödjare i somaliska och arabiska. Då vi hade lärarbrist på grund av nystart av tre kurser för asylsökande, försköts kursstarten en månad.

UPPDRAG

Startkursen

I mars 2016 påbörjades ett samarbete med Nyköpings gymnasieskola, Startkursen, där 18 studieplatser har upplåtits i en kurs för asylsökande 18-20-åringar. Kursen är ett uppdrag från gymnasieskolan till folkhögskolan utifrån gymnasieskolans akuta problem att rymma den snabba tillströmningen av elever till Språkintroduktionsprogrammet.

I Startkursen har vi mött nyanlända unga flyktingar som har studerat svenska, matematik, engelska och andra tematiskt lästa ämnen under sin tid här. Möjligheten att få studera i folk-

högskolans engagerade former har för många lett till en snabb utveckling i svenska språket, och kanske ännu viktigare, erbjudit en trygg gemenskap i en mycket påfrestande situation där många av dem varit ensamma i Sverige i lång och osäker väntan på beslut om uppehållstillstånd, alternativt utvisning.

Lär dig mer om Somalia

Under detta år genomfördes två kurser, som riktar sig till kommunanställda. Syftet är att tillsammans med Awes Osman, lärare på skolan få lära känna Somalia genom att samtala om kultur och vardag, kultur, historia och språket men också få kunskap och råd i mötet med somaliska flyktingar.

UTVECKLINGSARBETE OCH PROJEKT

IT och datorkunskap

Under året har en stor satsning gjorts på att byta datasystem. Att kunna arbeta via webben gjorde att skolan valde att gå från Windows-miljö till Google-miljö och molntjänst. Även den ekonomiska aspekten avgjorde valet av plattform. 86 Chromebooks köptes in. Därefter följde fortbildning för all personal.

Under hösten har nästan alla deltagare påbörjat undervisning i datorkunskap för att öka sin IT-kompetens.

Skolan har också bytt ekonomisystem. Numera finns ett webbaserat system, men aktuell kontoplan och elektronisk fakturahantering.

Renovering av biblioteket.

Biblioteket har renoverats under året. För gamla eller fel böcker för våra deltagare har tagits bort, bokhyllorna har sänkts för att få in mera ljus i rummet och nya soffor, fåtöljer, tidskriftsställ och lampor pryder nu rummet. I slutet av året invigdes det nya biblioteket, med lite festligheter.

Mänskliga rättigheter-projektet

I regeringens strategi för mänskliga rättigheter ingår en satsning på folkhögskolorna. Målet är att stärka statens syfte med folkbildningen, att utveckla och stärka demokratin. I det sammanhanget är det viktigt att mänskliga rättigheter respekteras och att individers inflytande stärks.

Projektet har pågått 2014-16, mellan Haga-bergs, Nyköpings, Jakobsbergs och Birka-gårdens folkhögskolor) har samarbetat redan från starten, under projektnamnet Mod, Medvetenhet och goda samtal.

Detta år låg fokus på det lokala utvecklingsarbetet. Pedagoger och deltagare från de fyra

skolorna har träffats, planerat aktivitet, och delar information, tips och idéer, bland annat via en Facebook-grupp. I Nyköping genomfördes en temadag på FN-dagen, interkursiva möten har fortsatt, samt att tillvalet hade som en utgångspunkt att vara en mötesplats mellan deltagare som har samma intresse.

En temadag om vardagsrasism är inplanerad till vårterminen 2017 och planer finns på att genomföra ett gemensamt slutseminarium för alla deltagande skolor.

ÖVRIG VERKSAMHET

Korta kurser och öppen folkbildning

Sommarkurs läderhantverk

I juli månad var 15 deltagare med i vår veckolånga kurs i grundläggande läderhantverk.

Silveryoga

Första veckan i augusti anordnade skolan för första gången en kortkurs i silversmide, med yoga på morgon och efter dagens arbetspass i verkstaden. Deltagarna fick lära sig tekniker i detta hantverk och designade och producerade egna smycken.

Sörmlandsnätverk

Sörmlandsfolkhögskolorna är inne på sitt sjunde år med samarbete runt marknadsföring och opinionsfrågor. De fyra skolorna och Länsbildningsförbundet delar åren på en 20-procents tjänst. Eva Ogenborg innehar det uppdraget sedan starten hösten 2011.

Efter valet 2014 gjorde det parlamentariska läget att den politikerträff som vanligtvis hållits i januari fick ställas in, likaså den framflyttade träffen i april 2015. Den samlade bedömningen var att avvakta anordnandet av en ny politikerträff och istället satsa uppdraget på att skriva fram ett förslag till folkbildningens bidrag till landstingets kulturplan.

Den 4 mars genomfördes en gemensam fortbildningsdag i Eskilstuna för studieförbund, folkhögskolor och länsbiblioteken. Folkhögskolornas och studieförbundens historiska rötter samt likheter och skillnader belystes. Lars Svedberg, professor och forskningsledare vid Institutionen för socialvetenskap på Ersta Sköndal högskola, förläste kring rapporten *Mer engagemang? - folkbildningen i det svenska civilsamhället* som undersökt sambandet mellan ideellt arbete och deltagande i folkbildning.

Länsbildningskonsulent Maria Forss och Eva Ogenborg arbetade under hösten 2015 till hösten 2016 fram ett utkast som vidareutvecklades av Länsbildningsförbundets styrelse och folkhögskolornas rektorer vid folkbildningen Sörmlands utbildningsdagar i Kraków, Polen, 16-19 oktober 2016. Där planerades också för ett seminarium om regionfrågan och uppdelningen av Sverige i sex storregioner. Detta ställdes dock in efter att indelningskommitténs förslag föll. Utbildningsdagarna ägnade stor tid även till asylfrågan och de olika satsningar staten gör på studieförbund och folkhögskolor för nyanlända.

Länsbildningsförbundets konsulent, ordförande Henrik Elmsäter och vice ordförande Jan-Olov Karlsson fortsatte under 2016 att besöka länets olika kommunstyrelser och informerat om den folkbildning som utförs av studieförbund och folkhögskolor i länet.

Kulturcaféer

Sen 2002 har Nyköpings folkhögskola arrangerat öppna kulturcaféer till en betalande Nyköpings- publik. Ambitionen har varit, och fortfarande är, att ge folkbildning av det bredare slaget och skolan blandar friskt under kulturbegreppet när den sätter sitt program.

Under 2016 genomfördes 22 stycken kulturcaféer, 11 på våren och 11 på hösten. Publik-

tillströmningen kan variera, dels från café till café, dels från säsong till säsong. Nyköping blir större, fler kulturaktörer kommer till, matchen om besökarna ser annorlunda ut idag än när skolan startade kulturcaféer. Det är dock tydligt att skolan fortfarande är en angelägen och viktig kulturarrangör i regionen som lyckas behålla sin stampublik och samtidigt hittar fram till en ny och nyfiken generation kulturintresserade.

VÅREN

2/2 Ellinore Eriksson
Musikteater om Barbro Hörberg
9/2 Kerstin Bergman
Kvinnliga detektiver
16/2 Arne Georgzén
Åskdrakens land – Bhutan 40 år i utveckling
1/3 Sara Lövestam
Grejen med svenska språket
8/3 Mikael Byström
Invandringspolitik i historiskt perspektiv
15/3 Dinn Dinn Bulo
Folkmusik från Senegal
22/3 La Barriada
Kubansk salsa
5/4 Jan Hammarlund
Svensk vislegend
12/4 Magnus Linton
Knark - en svensk historia
19/4 Lars Lager
Svensk kolonialism och slaveri
26/4 Alexandra de Paoli
Läkeväxter till vardags

HÖSTEN

13/9 Tina Wilhelmsson
Visor på ackord
20/9 Filmcafé
This changes everything
27/9 Sherin
musikalisk mångkultur
4/10 Cecilia Gustavsson & Åsa Passanisi
Världens ensammaste folk, myt eller sanning?
11/10 Stina Palmberg-Eriksson & Anna-Lena Bergström
Historisk striptease
18/10 Kajsa Ekis Ekman
kulturjournalist, debattör och författare
25/10 Ulf Bjereld
Aktuella utmaningar för svensk utrikespolitik
8/11 Heidi Baier
Sjunger Ulla Billquist
15/11 Uppsala feministkör
Rättvisemärkt stämsång
22/11 Teatercafé
De meningslösa - KATARSIS
29/11 Nymoskören
Julkonsert

ORGANISATION

Föreningen

Nyköpings Folkhögskolas är en ideell förening som 2016 bestod av 48 enskilda medlemmar (jämfört med 90 år 2015) och 17 organisationer, (19 stycken år 2015).

Mellan 2015 och 2016 byttes systemet för medlemskap. Nu löper det under ett kalenderår, medan det tidigare var ett individuellt löpande medlemsår. Detta medförde att de flesta som tecknade medlemskap sent under 2015, inte tecknade sig för 2016, vilket gör att det blir fel att jämföra årets medlemstal med föregående år.

Föreningens styrelse är tillika skolans styrelse.

Under året genomfördes två föreningsmöten; årsmötet som inföll i april och höstmötet som inföll i november.

Enligt stadgarna antas på höstmötet en verksamhetsplan och budget för kommande år. På vårmötet utses ny styrelse och bokslutet fastställs, och verksamhetsberättelsen antas

Medlemsorganisationer 2016 var:

ABF, Nyköping
Byggnads, Region öst, Norrköping
Dragspelsklubben, Nyköping
Förbundet Folkhögskollärarna (FF)
 lokalavdelning, Nyköping
LO-distriktet i Mellansverige, Nyköping
NBV, Örebro/Mälardalen
Nyköping Vineyard
Nyköpings teaterförening, Nyköping
Nyköpings arbetarkommun, Nyköping
Nyköpingshus spelmansgille Nyköping
NYMOS, Nyköping
Reumatikerföreningen, Nyköping
RFSL Nyköping, Nyköping
Tango Nyköping, Nyköping
Thaiföreningen, Nyköping-Oxelösund
Vänsterpartiet Nyköping, Nyköping
Ung Kraft, Nyköping

Styrelsen och styrelsemöten

Styrelsen består av ordförande, vice ordförande och fem ledamöter och för dessa finns tre suppleanter. Därutöver består styrelsen av två personalrepresentanter och suppleanter för dessa. En av personalrepresentanternas platser har varit vakant i tre år. Elevkåren har rätt att få en representant adjungerad jämte suppleanter, men har inte heller detta år inte använt den möjligheten.

Styrelsen har under året haft sju protokollförda möten. Styrelsen inbjöds till en fortbildningsdag på Marieborgs folkhögskola och fem ledamöter deltog tillsammans med skolans pedagogiska personal. Dagens tema var Folkhögskolans uppdrag och bildningens värde. Professor Bernt Gustavsson var huvudtalare och efteråt följde samtal. Dagen efter samlades styrelse och lärarna igen på vår egen folkhögskola för att påbörja det gemensamma arbetet med att revidera skolans måldokument. Föregående dags gemensamma upplevelse blev en bra startpunkt i detta mer långsiktiga arbete.

SKOLORGANISATION

Ledningsgrupp

Skolans ledning består av rektor, studierektor och en ledningsgrupp. I ledningsgruppen sitter, förutom rektor och studierektor, fyra ledamöter som utses av personalrådet. Ledningsgruppen träffas en gång i veckan. Ledningsgruppens uppgift är att samordna skolans verksamhet och tillsammans med rektorerna diskutera strategier och fatta beslut i samråd med rektor.

Personalråd

Personalråden är de tillfällen då hela skolans personal samlas. Här diskuteras skolgemensamma frågor och då informerar skolledningen utifrån informationsansvaret. Möjligheter ges att yttra sig över beslut, att föreslå nya kurser, att tillsätta arbetsgrupper och att arbeta med arbetsmiljön med mera. Personalråden sker ungefär tre gånger per termin. Skolan har också

planeringsdagar efter våravslutningen, likaså inför kursstarten på höstterminen. Där finns möjligheter att gå djupare in i vissa frågor, att anordna fortbildning och att göra studieresor.

Linjeråd

Linjerådets uppgift är att ansvara för omdömessättning, samordna kurslärarlag och kursövergripande aktiviteter, anta deltagare och förbereda nya kurser. Linjerådet är organiserat med en ordförande, som väljs på ett år, dagordning som är förberedd och utskickat i förhand samt skrivet och justerat protokoll. Vid några tillfällen delas rådet upp på ett linjeråd för allmän kurs, och ett linjeråd för svenska som andraspråk.

Pedagogiskt forum

Skolans pedagogiska forum är till för att diskutera pedagogiska frågor och utvecklingen av skolan. Detta år blev mycket fokus på kursutveckling, eftersom det nu fanns extra deltagarveckor att planera för.

Då skolan också investerat i ett nytt datasystem, som bytte från Windows-miljö till Google Apps for Education (GAPE)-miljö, krävdes samtal om IT-policy och kursmål gällande digital kompetens.

Samtal utifrån fortbildningsatsningen Sambildande blev också viktigt att få tid till.

Personal

Under 2016 har personalstyrkan förändrats ganska mycket, dels utifrån pensionsavgångar, men också utifrån den utökade verksamheten där nyanställningar behövt göras.

Inom administration och service anställdes ekonom Ida Norrby efter att Sonia Karlsson gått i pension. Eva Lindén och Staffan Nordberg gick i pension efter många år i tjänst på skolan. Senare under hösten avslutade också Abed Gharib sin anställning.

Fem nya lärare tillsvidareanställdes under året; Ola Eriksson, Thomas Dahlin, Martin Nelzén,

Lisa Larsson och Elnaz Yedollahi Kazemi.

Vi har under året haft fyra lärare med annat modersmål än svenska. Lärare med arabiska, persiska och somaliska som modersmål har tillfört mycket till verksamheten och möjliggjort modersmålsbaserad undervisning och stöd.

Under hösten anställdes också en kurator, för att ge stöd till deltagarna – och handledning till lärarna gällande studiesituationer. Det har länge varit en önskan och har gett bra effekter.

FORTBILDNING

Fortbildningen på folkhögskolan består både av gemensamma föreläsningar/utbildningar och individuell fortbildning.

De gemensamma har under året varit en dag i Eskilstuna i samverkan med Länsbildningsförbundet och alla folkhögskolor i Sörmland. Huvudtemat var folkbildningen i Sörmland: likheter och olikheter. Lasse Svedberg föreläste under rubriken Folkbildningen och svenskarnas ideella engagemang (se även rubriken Sörmlandsnätverk).

Under hösten påbörjades en långsiktig satsning kallad Sambildande där Förbundet Folkhögskollärarna i distrikt 5 står som arrangör. Många folkbildare samlades på Marieborgs folkhögskola och temat denna gång var Folkhögskolans uppdrag och bildningens värde, som professor Bernt Gustavsson föreläste utifrån.

Intern fortbildning i informations- och kommunikationsteknologi (IKT), främst Google Apps for Education (GAPE) och SchoolSoft genomfördes.

Exempel på individuella fortbildningar är en 7,5 högskolepoängskurs i Folkbildningens idé och praktik på Linköpings Universitet, fortbildning på halvfart i svenska som andraspråk, Workspace inom svenska som andraspråk och datoranvändning, alfabetisering, diverse kurser inom psykologi, läder och samhällsfrågor.

PROFILERING

Med stöd i skolans måldokument och i regeringens syfte med folkhögskolan, har Nyköpings folkhögskola i alla år lagt stor vikt vid att utjämna utbildningsklyftor. Det betyder att vi har en stor allmän kurs och att vi satsar resurser på att ge deltagarna stöd för att klara sina mål, genom att ha en hög lärartäthet, relativt små klasser – så att ett nära och bra bemötande och stöd är möjligt.

Vi har i många år arbetat med svenska som andraspråk och med samhällsinformation för invandrare. Under de senaste åren har det även gällt modersmålsbaserad svenskundervisning. Detta har visat sig särskilt gynnsamt för deltagare med låg utbildningsbakgrund, där vissa samhällsfenomen först kan förklaras på modersmålet för att sedan översättas och förstås med de svenska begreppen och orden.

På de särskilda kurserna har vi ett stort söktryck och engagemang kring läderhantverkskurserna. Under hösten kunde vi fördubbla fördjupningskursen, och många spännande kontakter knöts med andra aktörer som också är engagerade i läderhantverk och dess historiska rötter.

ELEVKÅREN

Att ha ett fungerade elevkårsarbete är viktigt

för Nyköpings Folkhögskola. Sedan några år har skolan ett lärarstöd till elevkåren och det har gett resultat. Skolans elevkår har kontinuerliga möten varje vecka där olika gemensamma frågor lyfts.

NYKÖPINGS FOLKBILDNING AB

2005 bildade Nyköpings folkhögskola ett helägt aktiebolag, Nyköpings Folkbildnings AB med ett aktiekapital på 100.000 kronor. Syftet med aktiebolaget har varit att i annan form än folkhögskola kunna driva folkbildnings- och kulturverksamhet samt uppdragsutbildningar.

Aktiebolaget har drivits utifrån samma värdegrund som folkhögskolan där demokrati, delaktighet och människors lika värde är centralt. Även inom aktiebolaget har vi satt deltagaren och deltagarens möjlighet till utveckling i centrum.

Under 2016 bedrevs bara verksamheten Arbetsslussen i aktiebolaget.

Arbetsslussen

Verksamheten på Arbetsslussen har innefattat många olika förgreningar och uppdrag. I början av 2016 fanns i bolaget 10 anställda plus VD, ekonomiassistent – samt en inhyrd revisor för att utföra uppdrag från Arbetsförmedlingen, kommunen och allmänheten.

I början av året fick VD besked från Arbetsförmedlingen i vilken takt avvecklingen av Fas 3 skulle få i Nyköping. Detta besked samt att ett förväntat ekonomiskt bidrag från kommunen uteblev, gjorde att aktiebolagets styrelse beslutade att avveckla verksamheten under året av ekonomiska skäl.

Året har därför präglats av besvikelser och oro över framtiden för såväl inskrivna som anställda. Trots detta var Arbetsslussen och dess medarbetare aktiva och mycket pliktrogna. Första halvåret pågick verksamheten

ungefär som vanligt, men efter sommaren avvecklades allt mer och den sista september stängdes Arbetslussen för gott. Många sörjde denna uppskattade och välkomnande arbets- och mötesplats.

Dagliga aktiviteter framförallt under det första halvåret

Dagliga aktiviteter utgjorde basen av verksamhetens uppdrag, att sysselsätta långtidsarbetslösa människor inskrivna i sysselsättningsfasen. Som mest var 45 personer inskrivna som medarbetare/deltagare i verksamheten, och 10 personer har varit anställda. Sysselsättningen vi erbjudit har varit: loppis/café, verkstad/återbruk, sömnad, musik, studiebesök, socialt stöd i kontakter med myndigheter och sjukvård, stresshantering och rehabilitering, friskvård.

Hjälpverksamhet

Arbetslussen engagerade sig i flera barnhem i Riga och samlade in kläder, leksaker samt förnödenheter. Dessa överlämnade vi genom att våra medarbetare reste till Riga och besökte dessa barnhem. Arbetslussen skänkte även kläder och leksaker till Träffpunkten samt nyanlända med flera.

Näringsverksamhet

Här har anställda ansvarat för och utfört tjänster i näringsverksamhet och övriga medarbetare har varit behjälpliga i dessa göromål utifrån intresse och resurser. Det har funnits café med försäljning till allmänheten. Arbetslussen har haft en loppisgrupp som arbetat med uppackning, rengöring och prismärkning av varor samt försäljning och skyltning gentemot kund. Café/loppis höll öppet måndag-torsdag. Onsdagkvällar med musikunderhållning då frivilliga personer och band musicerat och spridit kultur från scenen. I köket har jobbat en grupp medarbetare som bildat en köksgrupp och ansvarat för inventering, tillagning, bakning och servering. I skrädderiet har arbetat en skräddare som sålt tjänster till privatpersoner. Även uppdrag i kyrkans regi har genomförts.

En grupp har ägnat sig åt bygge av voljärer (stora fågelburer) till försäljning för privatpersoner och företag. Denna förgrening har haft fokus på arbetsträning/rehabilitering och sysselsättning för medarbetare samt att odla/bygga för att sälja till allmänheten.

Uppdrag

Arbetslussens egen musikgrupp har musicerat på äldreboenden i kommunen och har med dess musik satt guldkant på tillvaron för de äldre. Femtio spelningar genomfördes under första halvåret.

Förändringar under året

Vissa anställningsstöd var tidsbegränsade vilket resulterade i att några anställda fick lämna verksamheten redan tidigt på året. Det resulterade i att inga röj- och städuppdrag kunde genomföras, vilket i sin tur också påverkade loppisverksamheten.

Förhandlingar om uppsägning, avveckling av verksamhet och diskussioner om framtida verksamhet i bryggeriets lokaler präglade tiden efter sommaren. Trots de svåra omständigheterna arbetade all personal oerhört plikttroget och stödjande till de inskrivna medarbetare som var kvar i Arbetslussen. Den sista september avslutades denna verksamhet, där den entusiastiske verksamhetsledaren Lasse Åhlund lagt ner så mycket arbete, själ och engagemang

EKONOMI

Detta år har nettoomsättningen ökat i förhållande till 2015 med över 2 miljoner kronor. Det har varit hög aktivitet, och det beror på flera faktorer. De extra deltagarveckor på allmän kurs gjorde att skolan nu fick statsbidrag för alla deltagarveckor, något som inte varit fallet tidigare. Det gav möjligheter att utveckla nya kurser, men framförallt kunde fler deltagare antas till de kurser som redan finns.

Tidigt under året kom en förfrågan om att av-

lasta Nyköpings gymnasium, och en ny kurs startades för nyanlända, som ett uppdrag.

Under våren 2016 kom besked att folkhögskolorna fick möjlighet att göra utbildningar för asylsökande. Runt Nyköping fanns vid den tidpunkten många boenden för asylsökande så vi ansökte om många deltagarveckor och kunde starta tre kurser i oktober. Då Arbets-slussens verksamhet upphörde sista september kunde Bryggeriet användas som plats för två av dessa kurser.

Den budgetavvikelse som ändå uppstod gällande statsbidragen hör ihop med att vi fick skjuta upp Etableringskursens kursstart en månad på grund av lärarbrist. Det är svårt att rekrytera lärare mitt i en termin och än värre lärare med svenska som andraspråklärare. I gott samarbete med Arbetsförmedlingen rekryterades 26 deltagare vilket var målet. De fortsätter sin utbildning 2017, så därför förskjuts intäkterna till nästa år.

I verksamhetsplanen för 2016 fanns byte av datasystem både gällande ekonomisystemet och datorer för deltagarna. En extra investering gjordes också, för att få en mer komplett utrustning. I den övergången behövdes mer extern teknisk support, men i slutet av året var flesta övergångsproblem lösta och kostnaderna mer stabila. Kringutrustning vid datasystembyten samt upprustning av några klassrum på grund av expansionen, gav upphov till ökade kostnader.

Ett ekonomiskt bekymmer rörelsefolkhögskolor hela tiden får kämpa med är att momsens ej kan dras av till mer än några procent.

I samband med att skolan och Arbetsförmedlingen anvisat personer inom etableringen till folkhögskolans egen Etableringskurs – även de som bor utanför Nyköping – har skolan kompenserat för dessa deltagares resor för att studierna ska kunna genomföras. Det gäller även vissa deltagare på Svenska från dag ett som har fått flytta under kursens gång.

REKTORS SLUTORD

På 20-talet i Julita socken på Fogelstad säteri i Sörmland startade fem kvinnor den Kvinnliga Medborgarskolan på Fogelstad. Kvinnor hade till slut fått rösträtt och den nya möjligheten att göra verklighet av jämställdheten krävde kunskap, färdigheter och engagemang. Demokratin kräver aktiva medborgare, idag precis som då, som har självförtroende, har argument som bygger på kunskap och erfarenhet och människor som känner ett engagemang för det gemensamma, ofta sprunget ur den privata och personliga.

Folkhögskolans demokratiuppdrag har kommit i fokus som aldrig förr. Kunskap och bildning är en garant för att stå emot farliga antidemokratiska krafter i samhället. Det folkhögskolan dessutom erbjuder är hjärtats kunskap, att alla känner sig sedda och delaktiga, och handens kunskap som får oss att växa utifrån det skapande.

I den treenigheten; hjärna hjärta, hand, känns det rikt att få verka.

Demokratins idé är att frigöra och nyttiggöra individernas krafter och dra in dem i en livgivande, värdeskapande gemenskap.

Ur Ledaren i Tidevarvet nr. 37, 1928